Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod: 30 Mehefin 2015

Cadeirydd Archwilio: Y Cynghorydd David Simmons, Cadeirydd: Pwyllgor Archwilio Perfformiad

Awdur yr Adroddiad: Rhian Evans, Cydlynydd Archwilio

Teitl: Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio – Penderfyniadau'r Cabinet ar 2 Mehefin 2015 yn ymwneud ag Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd ac Ysgol Pentrecelyn, ac Ysgol Rhewl

1. Am beth y mae'r adroddiad yn sôn?

Casgliadau'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad yn dilyn ei ystyriaeth o alw i mewn penderfyniadau'r Cabinet a gymerwyd ar 2 Mehefin 2015 mewn perthynas ag Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd ac Ysgol Pentrecelyn, ac Ysgol Rhewl.

2. Beth yw'r rheswm dros gyflwyno'r adroddiad hwn?

Rhoi gwybod i'r Cabinet ynglŷn â thrafodaethau'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad a'r argymhellion sy'n gysylltiedig.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cabinet yn:

3.1 derbyn canfyddiadau ac argymhellion y Pwyllgor Archwilio Perfformiad mewn perthynas â'r ddau benderfyniad a oedd yn destun y rhybuddion 'galw i mewn'; ac

3.2 mewn perthynas â'r argymhellion yn ymwneud ag Ysgol Rhewl yn cymeradwyo'r gwaith ychwanegol a argymhellir, fel yr amlinellir yn yr adroddiad cryno (Atodiad 1b).

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Yn ei gyfarfod ar 2 Mehefin 2015 penderfynodd y Cabinet gymeradwyo'r canlynol:

<u>Mewn perthynas ag Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd ac Ysgol Pentrecelyn:</u>

"(a) nodi canfyddiadau'r ymgynghoriad ffurfiol ar gyfer cau Ysgol Llanfair ac Ysgol Pentrecelyn ac agor ysgol ardal newydd ar y ddau safle presennol;

(b) "cymeradwyo cyhoeddi hysbysiad statudol i Gyngor Sir Ddinbych i gau Ysgol Llanfair D C ac Ysgol Pentrecelyn ar 31 Awst 2016; ac i'r Eglwys yng Nghymru sefydlu Ysgol Ardal Wirfoddol a Reolir newydd ar y safleoedd presennol o 1 Medi 2016" a

(c) nodi’r opsiwn i rieni wneud cais i anfon eu plant i Ysgol Pen Barras fel ysgol arall pe baent yn dymuno i’w plant aros o fewn ysgol Categori 1.”

Mewn perthynas ag Ysgol Rhewl:
“(a) nodi canfyddiadau’r ymgynghoriad ffurfiol i gau Ysgol Rhewl; a

(b) cymeradwyo cyhoeddi hysbysiad statudol i gau Ysgol Rhewl ar 31 Awst 2017 gyda disgyblion yn trosglwyddo i Ysgol Pen Barras neu Ysgol Stryd y Rhos i gyd-fynd ag agor yr adeiladau ysgol newydd”

4.2 Cyhoeddwyd y penderfyniadau uchod ar wefan y Cyngor ar 3 Mehefin 2015 ac yn unol â Gweithdrefn ‘Galw i Mewn’ y Cyngor ni chafodd y penderfyniadau eu rhoi ar waith ar unwaith er mwyn galluogi aelodau nad ydynt yn aelodau o’r Cabinet i alw i mewn y penderfyniadau ar gyfer eu harchwilio’n fanwl, os ydynt o’r farn eu bod yn teilyngu hynny.

4.3 Derbyniwyd ffurflen ‘Rhubudd Galw i Mewn’, a lofnodwyd gan y nifer gofynnol o gynghorwyr nad ydynt yn aelodau o’r Cabinet, ar gyfer y penderfyniad yn ymwneud ag Ysgol Llanfair D C a Phentrecelyn ar 5 Mehefin 2015 ac mewn perthynas â’r penderfyniad yn ymwneud ag Ysgol Rhewl ar 8 Mehefin 2015. Derbyniwyd y ddau rhybudd hwn o fewn yr amserlen priodol o 5 diwrnod gwaith.

4.4 Oherwydd fod penderfyniad y Cabinet ar 2 Mehefin yn ymwneud â darpariaeth addysg y Cyngor, caniatawyd i aelodau cyfetholedig addysg statudol yr Awdurdod ar y pwyllgorau archwilio i gymryd rhan yn llawn yn y broses o ystyried y ceisiadau ‘galw i mewn’ fel aelodau pleidleisio llawn o’r Pwyllgor Archwilio Perfformiad.

4.5 Yn unol â Rheolau Gweithdrefn ‘Galw i Mewn’ y Cyngor, roedd yn rhaid i’r Pwyllgor Archwilio ystyried y ceisiadau cyn pen 5 diwrnod gwaith ar ôl eu derbyn. Er mwyn hwyluso hyn fe wnaeth Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio Perfformiad roi caniatâd i’r ceisiadau gael eu hystyried fel ‘Materion Brys’ yng nghyfarfod y Pwyllgor ar 11 Mehefin 2015. Gall aelodau ddefnyddio’r cysylltiad isod i weld yr adroddiad a’r atodiadau a gafodd eu hystyried gan y Pwyllgor Archwilio Perfformiad yn ei gyfarfod ar 11 Mehefin 2015:
https://moderngov.denbighshire.gov.uk/ieListDocuments.aspx?CId=269&MId=5176&LLL=1

4.6 Cafwyd trafodaeth fanwl ynglŷn â dau benderfyniad y Cabinet a ‘alwyd i mewn’ ac mae crynodeb o’r prif bwyntiau a godwyd ynghlwm yn Atodiad 1 er gwybodaeth i’r Cabinet. Mae Atodiad 1a yn nodi’r pwyntiau a godwyd mewn perthynas â’r penderfyniadau yn ymwneud ag Ysgol Llanfair D C ac Ysgol Pentrecelyn ac mae Atodiad 1b yn nodi’r pwyntiau a godwyd mewn perthynas â’r penderfyniad yn ymwneud ag Ysgol Rhewl.

4.7 Wrth edrych ar Atodiadau 1 ac 1b, bydd y Cabinet yn sylwi bod y Pwyllgor Archwilio Perfformiad wedi dod i’r casgliad nad oedd digon o dystiolaeth mewn perthynas â’r ddau benderfyniad a wnaed gan y Cabinet i’r Pwyllgor ofyn i’r Cabinet ailystyried ei benderfyniadau o’r 2 Mehefin i gyhoeddi’r hysbysiadau statudol. Eto i gyd, yn achos Ysgol Rhewl daeth y Pwyllgor i’r casgliad y dylid gwneud mwy o waith i leddfu pryderon y gymuned a rhanddeiliaid mewn perthynas ag effaith andwyol posibl y

cynigion ar yr iaith Gymraeg yn y gymuned a sgiliau iaith Gymraeg disgyblion o Rhewl. Argymhellir hefyd y dylid gweithio gyda'r gymuned a'r rhanddeiliaid i fynd i'r afael â'u pryderon ynglŷn â materion yn ymwneud â chapasiti'r safle yn Glasdir, rheoli trafnidiaeth a diogelwch y llwybr teithio i ddisgyblion ysgol gynradd a fyddai'n cerdded o Rhewl i Ruthun. Felly gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo argymhellion y Pwyllgor Archwilio Perfformiad mewn perthynas â hyn – fel y nodir yn Atodiad 1b.

5. Sut y mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae cynnwys yr adroddiad hwn yn cefnogi cyflenwi'r flaenoriaeth gorfforaethol a ganlyn, sef "gwella perfformiad mewn addysg ac ansawdd adeiladau ein hysgolion".

6. Faint y bydd yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd angen cadw'r costau sy'n gysylltiedig â'r argymhellion a gyflwynwyd gan y Pwyllgor Archwilio Perfformiad o fewn cyllideb y Rhaglen Moderneiddio Addysg. Eto i gyd, dylent fod yn fychan iawn gan eu bod yn cynnwys amser swyddogion i wneud gwaith gyda rhanddeiliaid a'r gymuned.

7. Beth yw prif ganlyniadau'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ynglŷn â'r penderfyniad? Dylid cynnwys templad yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb fel atodiad i'r adroddiad.

Ni chwblhawyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb mewn perthynas â'r adroddiad hwn. Mae'r asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd at ddibenion y cynigion gwreiddiol i'r Cabinet ar 2 Mehefin 2015 yn parhau'n ddilys.

8. Pa ymgynghori a gafwyd gyda'r Pwyllgor Archwilio ac eraill?

Mae rhoi cyfle i'r Pwyllgor Archwilio alw i mewn penderfyniadau'r Cabinet er mwyn eu harchwilio'n fanwl yn rhan o fframwaith llywodraethu'r Cyngor. Trwy alw'r weithdrefn honno i rym bu'n bosibl i'r Pwyllgor Archwilio wneud sylwadau ac argymhellion mewn perthynas â'r penderfyniadau a wnaed yn amodol ar y rhybuddion galw i mewn. Hefyd, yng nghyfarfod y Pwyllgor Archwilio Perfformiad ar 11 Mehefin cafodd cynrychiolwyr o bob ysgol a gaiff ei heffeithio gyfle i annerch y Pwyllgor.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Bydd y pwyntiau a godwyd yn cyfrannu at y broses ymgynghori ac o ganlyniad ni ddylent gynyddu'r gost. Daw costau gwirioneddol ynghyd â goblygiadauarbedion pob cynnig yn fwy eglur wrth i'r broses fynd rhagddi.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau wedi'u hadnabod mewn perthynas ag ystyriaeth o'r adroddiad hwn. Gall fod risgiau i enw da y Cyngor os na fydd y Cabinet yn penderfynu cymeradwyo argymhellion y Pwyllgor Archwilio Perfformiad i ymgysylltu â'r gymuned a rhanddeiliaid.

11. Hawl i wneud y Penderfyniad

Mae Erthygl 6.3.2(ch) yn amlinellu pwerau'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â phenderfyniadau a gymerwyd ond na chafodd eu rhoi ar waith eto gan y Cabinet, ac mae Erthygl 6.3.4(ch) yn nodi manylion pwerau'r Pwyllgor Archwilio o ran gwneud argymhellion i'r Cabinet sy'n codi o ganlyniad i'r broses archwilio.

Swyddog Cyswllt:
Rhian Evans
Rhif ffôn: 01824 712554
e-bost: rhian.evans@denbighshire.gov.uk